

SISZÁNTUL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Videkre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 171. szám.

Nagy-Várad.

Szombat, 1913. július 26.

VÉR.

Harmincöt esztendeje annak, hogy nem voltunk háboruban. Ugyancsak harmincöt esztendeje annak, hogy nem láttuk magunkat oly közel a háboruhoz mint most. Alig akarunk hinni a fülünknek, melyek a szokatlan csatazajt hallják, a szeminknek, melyekkel nap-nap után olvassuk az ujságokban, hogy mind közelebb rohanunk a népek leszámolásához. Oly szokatlan, szinte lehetetlennek tartott érzések ejtenek hatalmukba. Mintha kieseréltek volna bennünket s nem lennénk ma azok, akik tegnap voltunk.

És lassan-lassan, anélkül, hogy észrevennők, nagy átalakulásokon megyünk keresztül. Nap-nap után olvassuk a balkán harctéri hírekben, hogy ennyi száz és százezer ember esett el. Macedóniából, Thraciából vérszagot hoz magával egy év óta a kóbor szél s a mindezeknél erősebb és borzasztóbb illat megváltoztatja a dolgokról való ítéletünket. Amit eddig mindezeknél becsesebbnek tartottunk, az emberi élet kezdi értékét veszíteni. Katona köteles embertársainkat, rokonainkat, de önmagunkat is mulandó tárgyaknak kezdjük tekinteni és minduntalan feltesszük magunkban a retentő kérdést, hogy én, te vagy ő élve kerülnek-e vissza a háboruból? Apák, testvérek, feleségek, gyermekek gondolatvilágában már ott dominál a véres kérdés: élet lesz-e vagy halál? és az élet apróságos körülményei, az ambíciók, a vágyak, a munka, a pénz, kezdik értéküket veszíteni. Minden porcikánkba belevette magát a háboru.

Amire oly büszkék vagyunk, kulturált mivoltunk ime kezd cső-

döt mondani s kezdünk oszlani, ahol harcias apáink ezer esztendő előtt voltak. Mit ér kultúra, műveltség, tudomány és humanizmus, ha jöhet idő, amikor a népek kiállanak a csatatérre, hogy gyilkolják egymást és eszeveszett dühvel romboljanak le mindent, amit a béke alkotott? Ilyenkor úgy látjuk, hogy nem komoly dolog a kultúra, a tudomány, a humanizmus, hanem egyedül a háboru a komoly dolog, a mely mellett minden más emberi érzés és érdek eltölpül. Mit ér, hogy oly mélyen behatoltunk a természet titkaiba, mit ér, hogy meghódítottuk a levegőt és mit érnek az irodalom és művészek nagyszerű alkotásai, ha jöhet egy nap, amely mindent romba dönthet, ha a lenni és nem lenni kérdését ágyuütegek döntik el.

Idegen, gonosz világot élnek Európa népei már egy év óta. Ami országunk ennek a válságnak kellős közepében van.

Egy év óta állunk a csapkodó hullámok közepette s nem tudjuk, mikor kerekedik egy olyan hullám, a mely nem respektál határokat és nemzetközi megállapodásokat, hanem maga rettenetes őseréjével keresztülgázol minden akadályon és beleránt a veszedelembé minket is.

A hány nappal késik a balkáni béke, annyival fokozódik a mi veszedelmünk.

A függetlenségi párt akciója.

Az egyesült függetlenségi párt szervező bizottsága tegnap délelőtt tizenegy órakor gróf Károlyi Mihály elnöklésével ülést tartott. Jelen voltak Bakonyi Samu, Zlinszky István és Beck Lajos. Az ülésen, a mely másfél óra hosszat tartott, a nyári agitációról és a szervezés rendjéről tanácskoztak.

Kavarodik a balkáni helyzet.

Törökország mérget öntött a békeporhába, amelyet Románia helyezett a balkán delegátusok asztalára. Salabasev bécsi bolgár követ a bécsi külügyi hivatal elé jegyzéket terjesztett, amelyben tiltakozik Törökország népjogsértő eljárása ellen és sürgős intervécióra kéri monarchiánkat. Hasonló lépéseket tett Bulgária a többi nagyhatalmaknál is. A konstantinápolyi kormány Bulgária akciójával szembeszegzi azt, hogy a londoni megállapodásokat értékteleneknek tekinti s ragaszkodik az újból elfoglalt területekhez.

Berlin sötétnek látja a jövőt.

Berlin, július 25. Ideérkező jelentések szerint a Londonban ma egybeülő követek értekezlete Oroszországnak azzal a javaslatával fog foglalkozni, amely Törökország ellen közös akciót indítványoz. Az a vélemény, hogy az orosz javaslat nem fog simán elintéződni. Oroszországnak javaslata elutasítása esetén mindenesetre megvan még két eszköze: a presszió és a külön akció.

Az orosz külön akció kimondott célja a Fekete-tenger arméniai szögletének megszállása, amelyet Oroszország, ha egyszer birtokába kerített, bizonyosan nem ad ki a kezei közül. A kaukázusi hadosztály indulásra kész, s a trapezunti kikötő a flotta támogatására is megfelelő stratégiai talaj. Oroszországnak ez a terve, ha kivitelre kerül, felveti ázsiai törökország sorsának kérdését is és az európai koncert szétugratását jelentené, amelynek nagy értékére pedig Asquith nemrégiben oly nyomatékosan rámutatott.

A helyzet bizonytalanságait elénken illusztrálja az az óvatosság és tartózkodás, amellyel lord Morley az angol felsőházban az intervenció kérdését kezelte.

A megoldáshoz vezető uton döntő lépést csak az jelentene, ha Görögország és Szerbia a Szófia elleni elönyomulást beszüntetnék. Drinápolynak a török csapatok által való megszállása igen érzékenyen érinti Oroszor-

Főraktár:
Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:
Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

szág és Bulgária presztizsét és régi tapasztalatát, hogy a presztizs-kérdés a hatalmak Achilles-sarka. A tulajdonképeni veszély kétségtelenül a szerb-görög hadaknak szófia elönyömulása és az a lehetőség, hogy Bulgária teljesen összeroppan.

Drinápolyt akarja a török.

Konstantinápoly, jul. 25. A kormányhoz közelálló körökből híre jár, hogy a porta csak felületes kísérletnek tekinti a nagyhatalmak lépését, amellyel Törökországot a Drinápolyról való lemondásra akarják bírni. Épp így nem veszi komolyan a porta Oroszország ama fenyegetését, hogy Örményországban fog ellene eljárni. Hir szerint az itteni nagykövetségek első dragománjainak nemrég tartott gyűlésén elhatározták, hogy Örményországban keresztül kell vinni az 1895-ben elhatározott reformokat. Ezenkívül Örményországot el kell határolni és számára főköormánybiztost kell kinevezni.

Lépjen föl Románia!

London, jul. 25. A Times pétervári levelezőjének jelentése szerint ott is foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy Románia lépjen föl Törökország ellen. A Times tudósítása szerint azonban ez a gondolat Pétervárott olyan alakot öltött, hogy ha Bulgária hamar aláírja a békét, a szövetséget meg lehetne újítani Románia kezdésére és Románia és Görögország segitenék Bulgáriát a törököknek Thráciából való kiűzésében. Ezt a megoldást talán a hatalmak is helyeselnék, ez azonban ebben a pillanatban még nagyon kérdéses.

Szófia ellen.

Bukarest, jul. 25. A szerb sereg folytatja elönyömulását Szófia ellen és ezért a román kormány parancsot adott a román seregeknek, hogy szintén vonuljon Szófia felé és ha szerbek és bolgárok között az összeütközés veszedelme fenyegetne, akadályozza

meg. Az elönyömuló román sereg jobbszárnya olyan erős, hogy képes elejét venni a szerb-bolgár összeütközésnek.

Bukarest, jul. 25. Ha a szerb és a görög seregek Szófiát fenyegetnék, akkor a nagyhatalmak nemzetközi fegyveres akcióval akarják utjukban megállítani a szövetséges hadakat.

A kolera pusztítása 1873-ban.

Tizenegyezer ember halt meg Bihar-megyében. — Fellázadt Bors községe az orvos ellen. Harmincezer megbetegedés.

A kolera itt döngeti kapuinkat, sőt már Temes vármegyében fel is ütötte fejét és egyszerre négy áldozata is volt. A hatóságok valóban elismerésre méltó apparátussal léptek akcióba, hogy a veszedelem teljes kifejlődését megakadályozzák. Es ez az izgalmas, szigorú, pardont nem ismerő intézkedése a hatóságoknak csak akkor tűnik élénk teljes értékében, ha ismerjük futólagosan is bár azt a rém-időt, amely alatt a kolera legutóbb szedte áldozatainak ezreit az országban. Ép ezért nem tartjuk minden érdekesség nélkülnek leközölni a vármegyei főlevéltárban lévő kolera-ügyek aktáiból a legnevezetesebb részeket.

KOLERA-ÜGY 1873. ÉVBŐL.

Ezt a feliratot viseli az a hatalmas aktacsomó, mely a vármegye levéltárában fekszik. Poros, megsárgult papírok hatalmas kötege ez, mely ezer és ezer ember borzalmas pusztulásáról beszél. Szinte félelem fog el bennünket, mikor felbontjuk a dohos aktákat, mintha valami régi koporsó fedelét emelnék fel.

Tizezerkilencszáznyolcvan ember halála.

Mindjárt az első lap, amit felütünk, a szomorú kimutatás, amit a főorvos állított össze és az alispán küldött fel a belügyminiszternek. E szerint a kolera-veszedelem 1873 június 15-én lépett fel. Ezen a napon egyszerre négy községben történtek megbetegedések. Az első kolera Szentandrás, Vizesgyán, Gyires, Nagyharsány községek jelentették. Ettől kezdve rémitő gyorsasággal terjedt a betegség községről községre. Julius hetedikén már az egész vármegyében dühöngött a kolera. A vármegye házában lázasan dolgozott az alispán. A főszolgabírának naponként vitték a lovas küldöncök a rendeleteket. A főszolgabírák nyomban igyekeztek is végrehajtani azokat.

A helyzet akkor nagyon szomorú volt. Orvos alig volt egy-két helyen. A nagyon veszedelmes helyekre a belügyminiszter külön orvosokat rendelt ki. Ezek az orvosok sem értek sokat. Akkor még a kolera amugysem tudták eredményesen gyógyítani. Az emberek napról-napra pusztultak, míg végre szeptember 4-én már csak 148 koleras beteget volt a vármegyének. Az utolsó nagy kimutatás szerint Biharvármegyének 419 községében dühöngött a kolera.

Megetegedett 30447 ember ebből meggyógyult 19319 és meghalt 10980.

Szeptember 6-án jelentette az alispán a belügyminiszterhez, hogy jelenleg egy községben, Mocsirlán van koleras beteg. Hogy mily nagyarányú volt a járvány, bizonyítja ez a kis község is, ahol a járvány utolsó napjaiban 148 volt a betegek száma. Ezek október 31-ére gyógyultak meg.

Fellázadt lakosság.

Az akkori viszonyokra nagyon jellemző az egyik kerületi csendbiztosnak Osváth Pálnak a jelentése, amit 1873 július 29-én,

A BOLGÁR HOS.

A lefolyt török-bolgár háborúban sokszor emlegettek olyan eseményeket, melyek hasonlítanak a legendás hőskor nagy tetteihez. Ime mi is bemutatunk egy ilyen hőstettet, melyet eddig sem említettek meg, bemutatjuk pedig egy szemtanu elbeszélése alapján.

„A vezérkartól megjött a parancs, hogy bármily áldozat árán is el kell foglalni a Kapas Tepe erődöt, mert feszélyezi az elönyömulást és megakadályozza, hogy az osztrómolt város köré vasgyűrűt vonjunk. Az én századom, melynek vezetője egy öreg őrnagy volt, az utolsó háborúból ránk maradt veterán, épen az élén állott annak a csapatnak, amelyet ennek a tervnek kivételére kijelöltek.

Harevonalunk kora reggel jutott érintkezésbe az ellenséggel; a lejtőt, melynek tetején állott a vár, bokrok borították és sáncárcok és vasdrót hálózatok védelmezték.

A törökök kis földhányások és természetes védőfalak mögé húzódva bátran fogadtak bennünket: jól irányzott lövéseik nagyon sok áldozatot szedtek közülünk, de mégis sikerült nekünk szuronyt szegezve egyik akadályt a másik után legyőzni.

Az őrnagy halálos sebtől találva elesett, a főhadnagy vette át a vezényletet, amikor bizonyos ingadozás volt észrevehető a mi támadó vonalunkon. Egy fedett keresztúthoz értünk, ahonnan a teljesen védett törökök biztosan lődözhetek le bennünket.

A balszárny megingott és kezdett hát-

rálni. A jobbszárny, mely annak a veszélynek is ki volt téve, hogy az ellenség megkerüli, szintén utánozta a balszárnyat.

A főhadnagy, hogy kimélje embereit, visszarendelte őket, azután új harcvonalat alakítva, támadásra vezette őket. A gyors mozdulatokkal keresztül vitt támadás a főhadnagy életébe került s mi újból kénytelenek voltunk visszavonulni, miközben temérdek embert veszítettünk.

Ekkor a hadnagy vette át a vezényletet, egészen fiatal ember, aki alig került ki a katonaiskolából és rendkívüli dologra szánta el magát.

Leoldotta kardját és revolverét, magához hitt egy tüzért s megparancsolta neki, hogy hozzon vagy tíz kézi bombát és egy hosszú zsineget.

A megdöbönt katoná engedelmeskedett, a hadnagy a gyilkos gépeket dereka köré erősítette jól vigyázva, hogy egyenlő távolságban legyenek egymástól.

Azután a balkezeiben összefogta a bombák hajlékony gyutaesait úgy, hogy valamennyit egyszerre meggyújthassa, azután magához intette a legidősebb őrmestert és halk hangon parancsot adott neki.

Ekkor kivett a zsebéből egy cigaretta tárcát és a legnagyobb hidegvérrel rágyújtott egy vékony cigarettára.

Ekkor a csapat élére állt, hangosan felkiáltott: „Szuronyt szegezz! Előre!” és gyors léptekkel rohant a törökök felé.

Szörnyű sortűz hallatszott, a támadók fele a földön fetrengett, de a hadnagy sér-

tetlenül elfutott az ellenségig és még egyre cigarettázott.

Egy végső hurrát kiáltott, hogy fellekesitse katonáit, azután a bombák összefogott gyutaesához érintette a cigaretta izzó végét és mikor látta, hogy a gyújtó zsinór tüzet fogott, leugrott a feléje irányított sűrű szuronytömeg közé. Egy pillanat múlva, mielőtt a törökök visszavonhatták volna szuronyaikat, melyekre a szó szoros értelmében feküdt a hadnagy, fülsiketítő robbanás hallatszott, huscafatok, emberi tagok repültek a levegőben véres csepegett a környékre.

A hős tisztből egy porcika sem maradt meg. De amikor mint élő bomba esett az ellenség közé, annak mintegy harminc emberét harképtelenné tette, s ezzel lehetővé vált, hogy az ő példáján fellekesült katonái e támadt nyíláson az ellenség közé hatoljanak.

A nyitott ut volt a vár kulcsa. Pár óra múlva Kapas-Tepe a mi kezeink közt volt és ormán a bolgár trikolor lengett.

A svájciak még most is ünneplik Winkelried Arnold emlékét, ki hősiességével részt nyitott az osztrák katonák tömött vaspáncéljain; vajjon a bolgárok fogják-e utánozni a példát és megünneplik-e a kis hadnagy emlékét.

Annyi bizonyos, hogy az a nép, mely ilyen hősi példákat képes felmutatni, méltó volna minden győzelemre. Es most ezt a népet fenyegeti végveszély volt perfid szövetségei és a török részéről.

tehát a legkritikusabb időben küldött az alispánhoz.

A jelentés szerint Osváth Pálnak tudomására jutott, hogy Szentjános és Bors község lakossága fellázadt a miniszter által kiküldött orvos ellen. A kétségbeesett embereket erre a cselekedetükre a rémület készítette.

Osváth kiszállott a veszedelmes községbe és megtudta, hogy a lakosság bizalmatlan az orvossal szemben.

... A lakosok eleinte szívesen folyamodtak orvoshoz, de mióta a miniszter által kinevezett járványorvos morfiummali befecskendezést folytat és azt tapasztalják, hogy az ilyenek csakhamar meghalnak, a nép annyira elhidegült, hogy a többség baját eltitkolja és orvosi segély nélkül hal meg.

A jelentésnek további része arról számol be, hogy különösen az asszonyok vannak elkeseredve. Végül is azt a javaslatot teszi Osváth, hogy a hangulatot csakis úgy lehetne megnyugtani, ha a járványorvost kieserelnék.

Az érdekes jelentés nem nagy port ver fel, mert a főorvos egyszerűen ceruzával ráírta ezt a sablonos sokat és mégis semmit sem jelentő szót, hogy: „tudomásul“.

A kolera receptje.

Az iratok tunusága szerint az orvosi kezelés akkor majdnem csak elősegítette a haláleseteket. A meggyógyult emberek legnagyobbbrészt mind olyanok voltak, akik nem vettek orvost igénybe. Megemlítsérem, hogy legnagyobb eredménnyel a dióspalinkát használta a nép a kolera ellen. Ez a pálinka pedig úgy készült, hogy a zöld diót szeletekre darabolták és pálinkát öntöttek rá. Pár napig hagyták állni a szert, aztán pálinkás poharanként belsőleg használták. Különösen szép eredményt ért el ezzel a szerrel Szakál községben Osváth Gyula községi jegyző, akinek községében koleras halálesetet tényleg nem tüntet fel a hivatalos statisztika.

A horvát kérdés. Pejaeveh Tivadar gróf horvát miniszter, mint a horvát országgyűlési képviselők klubjának elnöke meghívására tegnap reggel Budapestre érkeztek: Svindermann püspök, Radicevic kanonok, Draskovich Sándor és János grófok, Jankovich gróf, Schwarz dr, Spevec dr, Sekulik dr, Adamovich Iván, Devics Gaso, Milankovics, Ivich dr és Tomasich volt horvát bán. A horvát képviselők tegnap délután konferenciát tartattak.

Skerlec Iván báró királyi biztos délelőtti fölkereste Tomasich volt horvát bánt, akivel hosszasan tanácskozott.

A délelőtti folyamán Skerlec Iván báró Pejaeveh Tivadar gróffal és Tomasich dral együtt is tanácskozott az aktuális kérdésekről.

Leesapott a villám egy Teleki-utcai házba

Rossz a református torony villámhárítója.

Gyilkos villám Bélfenyéren.

Tegnap délután 1 órakor hatalmas nyári zivatar vonult el a város fölött. Zuhogott az eső, villámlott és nagyokat esattant, dörgött az ég. Pillanat alatt kiürültek az utcák. Mindenki fedett helyre menekült. Körülbelül tíz percig tarthatott már a zivatar, amikor egyszer csak vakító villám cikázott a felhőkön keresztül és utána óriási dördülés reszkettette meg a levegőt.

— Valahol leesapott — állapította meg mindenki.

Mikor a villámlás történt, abban a pillanatban a városi telefonközpontban minden lámpa kigyulladt és a váltó-készüléken szikrák pattantak elő. A telefonos kisasszonyok rémülten hagyták abba a kapcsolást. Jó fél óráig nem is lehetett a telefont használni az egész városban.

A villám a Teleki-utca 54. számú Csillag-féle házba csapott le. Szerencsére a telefon és a villanyt vezető huzalok elvezették a veszedelmes áramot és így nagyobb kárt nem tett, minthogy elszakított egynehány szál telefonhuzalt és elrontotta a villanyvezetéket.

A házban azonban óriási ijedséget idézett elő a villámcsapás. A házbéliek éppen ebédnél ültek, mikor a villám leesapott. Az ebédelők kezéből kiesett a villa és rémülten néztek egymásra a megijedt emberek. Azt hitték, hogy vége a világnak. Leginkább a háztulajdonos két fiatal leánya ijedt meg, akik teljesen egyedül tartózkodtak odahaza. Csak nagysokára, mikor már fel is száradt az eső, mertek előjönni a legbelső szobákból.

Rövid idő alatt ez már a harmadik eset, hogy a villám a ref. templom közelében csap le, holott a templom mindkét tornya villámhárítóval van ellátva. Minden valószínűség szerint, sőt egész bizonyosan rosszak a villámhárítók.

A megye többi részén is pusztított a villám sőt áldozata is van. Bélfenyér határában agyonsújtotta Lukács István aratómunkást, aki a mezőről hazafelé igyekezett. A szerencsétlen emberről a villám leszakította a ruhát és a vállán levő kaszát darabokra törte. Több munkás látta amint Lukács Istvánt megütötte a villám. Mire azonban oda siettek, már csak a megfeketedett hullát találták, majdnem egészen mesztelelenül. A ruhadarabokat tíz-tizenöt lépésnyire találták a szerencsétlen munkás holttestétől.

ELSŐ HIREK a szigeti havasok alól

Ennivalót kérnek a váradi primadonnák.

*

Immár három napja, hogy a váradi lármas szintársulat ott időzik a máramarosi havasok alján. Kíváncsian vártuk róluk az első híreket. Előre látható volt, hogy nem lesz valami aranydolguk. De mi lenne, ha már a színészek is kétségbeesnének!...

Nem is esnek kétségbe, hanem ha szükségét érzik valaminek, mondjuk egy kis hazai „dohánynak“, hát írnak haza, a jó mamának, hogy küldjenek, mert bajkák vannak.

Az első ilyen levelet tegnap hozta a posta Horváth Géza r.-kapitány lakására. Micike írta, aki először van távol a szülei háztól. A gardirozás szerepét Szentgyörgyi Mártha vállalta el.

Kalandos utazás.

A papa volt szíves rendelkezésünkre bocsátani a magánlevelet, amelyben izgalmasan írja le a primadonna kalandos utazásukat.

— Az utat Királyházánál meg kellett szakítani. Leszálltunk a vonatról. A töltést elmosta a víz. Kocsik vártak bennünket s a hajnali ködben nehezen haladtunk előre.

— Hat-hétszáz méternyi mentünk sártengerben s bizony meghűltünk. Medgyaszai kendőt csavart a torka köré, én bundába burkolódtam.

A kóristák nem akartak fölkelni a finom II. oszt. fülkéből. A direktor mérges volt és álmos.

— Máramarosszigetről elibénk jött egy vonat s mi a nyílt pályán kapaszkodtunk fel. Nem tudtunk többet aludni.

Bohémélet.

Két órai késéssel érkeztek meg, Szerdán este volt az első előadás. A *Parasztbecsület* került színre egy kisebb vigjátékkal.

Horváth Micit és Szentgyörgyi Mártát várták az állomáson. Együtt laknak egy emeletes házban s mivel hátul az udvarban volt még egy kis szoba, azt kiadták Varsának, aki a szigeti tartózkodás idejére felvette, az öcsengésű Waldmann nevet.

Közösen ebédelnek a *Korona* vendéglőben. Ötven koronát fizetnek ebédkosztért egy hónapra. Vannak, akik otthon főznek. Gajdzsinszkiek nagyszerű hitelt élveznek nem a régi lengyel nemesség, hanem a százezres örökségi hír alapján.

— Eleinte 24 filléért hozattunk Mártával reggelire tejet. Nagyon rossz volt. Összeálltunk a direktorokkal és most bivalytejet hozatunk. Ennek 36 fillér az ára. Tessék egy kis jó enni valót küldeni, mert itt kóser minden.

— Szegény Varsának nem volt regge-

ahol óriási választékban kapnátok: Irigátorok, fecskendők, gumi-harisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti** és **betegápolási cikke**.

Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitünő kivitelben készítettnek. — Telefon 419.

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készítettnek

Fehér János

kötszer gyárában (Rákóczi-ut, Bémer-tér.)

lije. Befogadtuk ingyenesnek Mártával. Gyümölcsöt is kérünk, mert itt semmi sincs.

A színház félannyi, mint a váradi. A város szemetes és sok a pájszlis gyerek.

Mi ujság otthon? Küldjék már Sik Rezsőt. (Ő t. i. még itt van.) —

Végül igéri, hogy jó lesz és írni fog. Várjuk.

Herce-hurca egy ezer koronás

és egy üsző miatt.

Jaj, miért hurcolták a bíróság elé.

Eklatáns példája játszódott le tegnap a kir. törvényszék előtt annak, hogy félreértések miatt milyen könnyen kerül valaki a bíróság elé.

Ember Géza elnökölt. A tárgyalásra került ügy a következő volt:

Ferenczy József okl. gazdatiszt ki akarta fizetni a káptalan Pata-pusztáján a munkásokat. Szólt a főintézőnek, aki átadott neki egy ezer koronás papírpénzt.

— Váltassa fel és hozza vissza a maradványt.

Az ezerkoronást természetesen senki sem tudta felváltani. Erre aztán Zsulay Jánostól kért kölcsön 250 koronát.

Mivel pedig ezt az összeget nem tudta hamar kifizetni, eladta 250 koronáért üszőjét Zsulaynak. Később azonban visszakérte az üszőt.

Van a káptalannál 500 kor. követelésem, mondotta. Ha ezt megkapom visszafizetem a 250 koronát.

És az üszőt eladta a járlatlevéllel együtt Dickel Károly nagyszalontai kereskedőnek. Azután mint aki rendben hagyta a szénáját, elutazott Kassára, később pedig Budapestre, ahol újabb alkalmazást kapott.

Tegnapra aztán bűnügyi idézést kapott. Megjelent a bíróság előtt jogi képviselőjével, dr. Cseresznyés szalontai ügyvéddel, ahol is értesült arról, hogy Zsulay öt család miatt feljelentette.

A vádat dr. Medvigy István ügyész képviselte. Azzal vádolták, hogy kétszer adta el az üszőt s becsapta Zsulayt, mert a káptalannál nincs semmi követelése.

Egyben feljelentették Dickelt is, mert olyan járlattal vette meg az üszőt, amely már nem volt érvényes. Dickelt dr. Bock Alfréd védte.

A tárgyaláson Zsulay nem jelent meg, mert időközben már meghalt. Az ügyész előadta, hogy a nagyszalontai segédjegyző nyomozása alapján készült a feljelentés. A segédjegyző derítette ki, hogy a járlat rossz és hogy Ferencznek nem volt követelése a káptalannál.

Ferenci igazolta, hogy igen is van követelése és a segédjegyzőt valaki félrevezette. Ki-nutatta, hogy ő jóhiszeműen járt el, nem szedte föl kétszer a pénzt. Felmutatott egy levelet, amelyben a megholdogult Zsulay kéri, hogy ne haragudják, ő szívesen elállna a pertől, de az ügyesség akadékoskodik.

A bíróság mindkét vádlottat felmentette.

Javítják az elmosott utakat.

Székely Sándor Magyarcsékén.

Vizben áratnak az emberek.

Három járás árvizkára.

A vármegye területén még mindig fart az árvíz által okozott károk összeírása. Vannak helyek, ahol még mindig nem lehetett megállapítani a kár összegét. Itt ugyanis víz borít mindent. Ha az idő állandóan napos lenne, akkor is hetek telnek el, míg be lehet járni az elöntött földeket.

Már tegnap a vicinális utak mérnöksége akcióba lépett, hogy az okozott károkat az uttesteken, különösen a hidakon kijavítsák. Ez az akció azonban csak olyan időleges. A pusztulást ugyanis nem lehet pótolni, mert nincs pénz.

A vicinális utak alapja ugyanis mindössze 2—300 koronával rendelkezik. A károk összege pedig egy járás, a magyarcsékei járás területén is több, mint 20.000 korona. Hogy honnan keritenek pénzt a javításokra, még nem lehet tudni. A mai viszonyok mellett, a hidakat egyszerű deszka és gerenda pallókkal helyettesítik. Amit lehet közmunkával megcsinálnak. Ez azonban még nagyon kevés. Tegnap Székely Sándor a vicinális utak mérnöke Magyarcsékére utazott, hogy a pusztulásról személyesen szerezzen meggyőződést és a további teendőket megállapítsa.

A béli, szalontai és érmihályfalvi járás kára.

Az eddigi károkról szóló jelentéseinkből még hiányzott az érmihályfalvi, béli és nagyszalontai járásokban okozott károkról szóló beszámolás. A három járásból összevéve sem tesz ki annyit a kár, mint a központi vagy a magyarcsékei járás felülnet. Legnagyobb a kár ezek közül a béli járásban. Itt 25—30.000 koronára becsülte hozzávetőlegesen a főszolgabíró a kárt. Azonban hangoztatta, hogy ez egyáltalán nem tekinthető véglegesnek, mert még víz alatt vannak az elöntött területek. A kár a búzában, kukoricában, burgonyában van főként. Jelentéktelenebb a pusztítás a kenderben és zabban. Utakban nincs kár. A vízzel borított földeken a tengerit még mindig nem tudták megkapálni, pedig már csövezni kellene. A lakosság el van keseredve. Tudósítónk jelentése szerint holdanként a buza alig fog adni másfél, vagy két mázsát.

A béli uradalmi területek szintén víz alatt vannak, azonban tovább már nem merik hagyni a termést. Tegnap megkezdtek az aratást. Az aratók vízben állanak és úgy vágják a termést.

A béli járásban a Bél, Mézes, Tőz, Tönköd patakok pusztítottak.

A nagyszalontai járás főszolgabírója jelentésében nem számolt be semmiféle kárról.

A felhívás ugyanis csak az árvíz által okozott károk összeírására szorítkozott. Ebben a járásban pedig az árvíz nem okozott kárt. Itt a bő esőzés miatt vannak még ma is víz alatt a földek, melyeknek termése jelentékenyen kevesebb lesz. Kár tehát van, ha nem is az árvíz miatt.

Az érmihályfalvai járásban az Éri okozott károkat. Összegekben itt sem tudta a főszolgabíró kitüntetni a károkat, mert még nem folyt le a víz a földekről. Mindenestre jelentékeny a pusztulás. A jegyzők most járják be a községek határait és készítik jelentéseiket.

A megye segélyakciója.

Tegnap érdeklődtünk a vármegyén az iránt, hogy a vármegye megindította-e már a segélyakciót? Megtudtuk, hogy még nem. Sőt erre az akcióra nincs is szükség. A pusztulás ugyanis oly nagyarányu, hogy azt társadalmi uton nem lehet pótolni. Meg fogják-e indítani az akciót, még nem lehet tudni. Bármily nagy a pusztulás, nem volna felesleges a segítségnyújtás. Legalább ott segítenének, ahol a nagy pusztulásban a legnagyobb a nyomor. Remélhetőleg rövid időn belül ez meg is fog történni, ha majd Nagyvárad városa ösztökélni fogja rá a megyét.

Harkányi miniszter jelöltsége.

A nagyszalontai munkapárt tegnap délelőtt értekezletet tartott, amelyen egyhanguan abban állapodtak meg, hogy a vasárnap délelőtt Nagyszalontai tartandó kerületi értekezleten, amelyre a kerület minden községe elküldi képviselőjét, Harkányi János bárót, az új kereskedelemügyi minisztert fogják képviselőnek jelölni. A kerület ellenzéki pártja, arra a rendkívüli lelkesedésre való tekintettel, amellyel Harkányi báró jelölésének hírére fogadták, valószínűen nem fog ellenjelöltet állítani.

Főispánváltás Hontmegyében. Gróf Wilczek Frigyes honti főispán lemondott állásáról. Sándor János belügyminiszter a lemondást tudomásul vette és utódjául, mint értesülünk, báró Nyáray Alfonzot nevezi ki.

HIREK

Tájékoztató.

Julius 27. A Katholikus Népszövetség Anna-bálya a Püspök fürdőben.

Ficzek Lajos temetése.

Rendkívüli nagy részvét mellett ment végbe tegnap délelőtt Ficzek Lajos temetése, a gyászház udvarán volt fellállítva a nagy diszú ravatal, a melyen remekműű masszív érekkoporsóban, a gyászba borult család koszorúival elborítva nyugodott az oly hirtelen elhunyt családfele. A temetési szertartás pont háromnegyed 9 órakor kezdődött, Imrik Zoltán esperes-plébános végezte segédlettel; a szertartás végeztével az impozáns gyászmenet az olaszii plébánia templomba vonult, hol ünnepélyes gyászmisért tartottak, a gyászmise végeztével az olaszii temetőbe vitték az elhunytat, hol öröknyugalomra helyezték. A temetésen jelen voltak: Fetszer Antal felszentelt püspök, dr. Karácsonyi János, Lopusny Gyula, Mayer Antal kanonokok, dr. Miskolczy Ferenc főispán, dr. Bezóky Alajos udvari tanácsos, Medvigy Mihály ny. táblai tanácselnök, az egész ügyvédi

kar, a bíróságok és kir. táblabírák, a pénzügyintézetek igazgatósága, a Komádi Takarékpénztár igazgatósága, Pekánovits Imre, Tabéry Ármán és az egész város közönsége nagy számmal.

A koporsót a rokonság és az ismerősök elárasztották koszorúkkal. Koszorút küldtek a rokonokon kívül a következők:

Molnár Géza és családja.

Stokker József és családja.

A Bihar megyei és Nagyvárad Nőegylet.

Udvarhelyi Béla és családja.

A Sebes-Körös szabályozó és ármentesítő társulat.

A Komádi Takarékpénztár R.-T.

Tabéry Ármán.

Imrik Gusztáv és Margit.

A Ruffy család.

Az Egyesült Bihar megyei Bank és Központi Takarékpénztár.

Dr Fássy Lajos és családja.

Dr Gyöngyössi és neje.

Pekánovits Imre és neje.

A nagyváradai ügyvédi kamara.

Reismann Mór és neje.

Govrik Ákos.

A Péterffy család, stb.

A rendkívüli nagydíszű temetést Veiszlovits Adolf és fia első nagyváradai temetkezési vállalata rendezte a szokott pontossággal.

*** A XII. országos katolikus nagygyűlés védőségét a püspöki kar tagjai közül** újabban Kleiner Lajos kalocsai káptalani helynök fogadta el a következő levél kíséretében:

Nagyméltóságú Gróf, Elnök Ur!

Nagy örömmel vettem Nagyméltóságodnak hozzám intézett levelét, melyben a XII. katolikus nagygyűlés védőségét ajánlja fel nekem.

E kitüntető tisztséget a legnagyobb örömmel vállalom. Vállalom annál is inkább, mert amint lehetetlen el nem ismernie bárkinek, hogy hazánkban a vallásos érzés s ezzel együtt a katolikus öntudat napról-napra emelkedik; épen úgy csak tagadással lehetne kétségbe vonni azt, hogy ezen katolikus öntudat emelése első sorban a mind imponansabb fejlődő katolikus nagygyűlések érdeme. Az a lelkesedés, amely ezeket és ezeket sorakoztat a kat. nagygyűléseken, ott még nagyobb fokra hevitve, lángra gyújtja az ország minden táján azokat az őrtüzeket, melyek a kat. anyaszentegyház veszélyeztetett érdekeit világítják meg s azoknak védelmére hívnak fel mindenkit.

Mivel pedig a katolikus nagygyűléseknek ilyen megbecsülhetetlen hatásuk van, azért a legőszintébb elismeréssel kell adóznom az Országos Katolikus Szövetségnek, melynek fenkölt gondolkodó igazgatósága lankadatlan buzgósággal fáradozik a kat. társadalmi mozgalmak szervezésén és a kat. nagygyűlések rendezésén.

Isten bőséges áldását kérve a katolikus nagygyűlésre, mély tiszteletemnek kifejezésével maradok,

Kalocsán

Nagyméltóságodnak

alázatos szolgája

Kleiner Lajos s. k.

v. püspök, káptalani helynök.

Ugyancsak elvállalta a XII. országos katolikus nagygyűlés védőségét Boromisza Tibor szatmári püspök, a következő levél kíséretében:

Nagyméltóságú Gróf Elnök Ur!

A folyó évi katolikus nagygyűlés védőségét, amelyet f. hó 23-án kelt nagybecsü levelével felajánlani kegyeskedett, köszönettel elfogadom.

Nagygyűléseink hasznosak voltak. Üd-

vös hatásukat az egyházi élet terén mindennél, itt a messze széleken is érezzük. De látjuk a krisztusellenes irány képviselőinek tevékenységét is, mintha elérkezettnek látnák az időt eddig érintetlen területek meghódítására, mintha jobban kedvezne az idő a vakmerő támadásoknak.

Bizalommal nézek ez évi nagygyűlésünk elé, amelyre ezekkel szemben újabb feladatok várnak. Az Országos Katolikus Szövetségnek, a katolikus társadalmi mozgalmak hivatott irányítójának rendezése a tapasztalat bizonyossága szerint már biztosítéka a sikernek.

A költségekre egyidejűleg 250 koronát küldök postautalványon.

Fogadja Nagyméltóságod mély tiszteletem kifejezését, amellyel vagyok Szatmárnémeti

Nagyméltóságodnak

alázatos szolgája

Boromisza Tibor s. k.

szatmári püspök.

*** Kálmán Gusztáv v. b. t. t.** A király Kálmán Gusztáv kereskedelemügyi államtitkárnak, aki tudvalevően állásától megvált, a belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta. A kitüntetést a hivatalos lap tegnapi száma közli.

*** Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Prohászka Mária bényesi polg. iskolai tanítónőt a kisvárdai állami polgári iskolához helyezte át.

*** Cziffra Kálmán Vekerden.** Három nap választ el már az ujfalusi választástól. Ma már a járásban minden hatalom a választási elnök kezében van. Ő rendelkezik még a főszolgabíróval is. Tegnap volt az utolsó programbeszéd, amit Vekerden mondott el Cziffra Kálmán. A jelölt fogadtatására az egész község kivonult s meleg óvációban részesítette. Ennek a kis községnek mindössze 36 szavazója van, akik közül három szavazó nem fog szavazni, mert más községgel vesz részt, a többi 33 azonban mind Cziffra embere. A programbeszédet nagy lelkesedéssel hallgatta végig a község lakossága. Vekerdről Zsákára ment Cziffra, akit a községből sokan átkísértek. Berettyóujfaluba már tegnap megérkeztek a katonák és csendőrök. A hangulat nyugodt. Eddig semmiféle incidens nem történt.

*** Désy Zoltán beteg.** Marosvásárhelyről jelentik: Désy Zoltán néhány nap óta betegen fekszik a koronkai Toldalagikastélyban. Tegnap állapota annyira súlyosbodott, hogy a beteghez Marosvásárhelyről orvost hívtak. Az orvosok egyelőre hosszabb nyugalmat rendeltek a betegnek.

*** Az új püspökség székhelye.** Az új hajdudorogi püspökség székhelye körül az újabb időben nagy harcok voltak. Nyiregyháza, Debrecen, Hajdudorog versengtek érte. Egyes híresztelések szerint a kormány úgy akarta a kényes kérdést megoldani, hogy az új püspökség székhelyévé ideiglenesen Budapestet tette volna. Ezekkel a hírekkel szemben hiteles helyről nyert értesülés szerint az új püspökség székhelye mégis csak Debrecen lesz. Miklóssy István, az ujonnan kinevezett hajdudorogi püspök Debrecenben több évre bérbevette a görög-katolikus hitközség bérházát és abban a saját céljaira ötszobás lakást rendezett be, hogy állandó tartózkodásra Debrecenbe költözhesék.

*** Villám csapás.** Vasadi Virág 16 éves arató munkás körösszegi határban még folyó hó 17-én a nagy vihar elől egy vad-

körtefa alá huzódott. Egy lecsapó villám a fán végig futott és Vasadi Virágnak a hátát összeégette. Beszállították a biharmegyei kórházba.

*** Az ipartestület bucsuja Beöthy Lászlótól.** A nagyváradai ipartestület tegnap igen megleghangu feliratot intézett Beöthy László volt kereskedelmi miniszterhez. A feliratban az ipartestület hálátelt szívvvel emlékszik meg Beöthy László ama fáradozásáról, melyet a kisipar érdekében kifejtett. Végül köszönetét fejezi ki a testület azért, a mért szívében viselte a nagyváradai ipar és kereskedelem sorsát.

*** Jogerős ítélet Ryhliczkyék ügyében.** Tegnap hirdette ki a budapesti törvényszék a tábla ítéletét Kraysel bíró elnöklete alatt Ryhliczkyék perében. A tábla tudvalevőleg leszállította Ryhliczky büntetését négy évre, Bauer Bajor Lajosét pedig négy évi börtönre, míg Bauer Endrét felmentette. Ez utóbbi felmentés miatt a főügyészség semmiségi panaszt jelentett be. Minthogy azonban ezt a koronaügyészség visszautasította, a kihirdetett ítélet jogerős lett.

*** Eltörte a lábát.** Tyirla Miklós 22 éves napszámos az élesdi Léderer-féle eserép gyárban vasuti kocsikat tolatott és egy elvesztett kocsit akart összeakasztani. Azonban nem tudta kiszámítani a koci összeütközését, s így a vasuti koci lefogó kapesot kellő időben nem vette kezébe, minek következtében a horog úgy megütötte a jobb lábát, hogy az eltört. Beszállították az izr. kórházba.

*** Egy légycipés következménye.** Biszterszky Elemér törvényszéki bírót, néhány nappal ezelőtt megcsipte egy légy, aminek következtében vérmérgezést kapott. A törvényszéki bíró állapota most már oly súlyosra fordult, hogy családja táviratilag lehívta Budapestről dr. Bencze Gyula magántanárt, a Korányi klinika vezetőjét. A tanár a napokban megoperálta Biszterszky Elemért, aki iránt az egész városban nagy a részvét.

*** Szerencsétlenség a fegyverrel.** Vasadi János 28 éves erdőőr a Vasz-pusztán tegnap délelőtt egy fahalmazon ült, kezében pedig egy töltött fegyvert tartott. Beszélgetés közben a fahalmaz lecsuszott s a kezében tartott fegyver az ütődés következtében elsült. A sörétek a jobb kezefejébe furódtak.

*** A Vigadó mozgó új műsora.** Szombat és vasárnap délután 3 órától nagyszerű új műsorral előadásokat tart a Vigadó mozgó színház. Kiemelkedik egy hatalmas dráma az amerikai társadalmi életből, címe: a „Nővére becsületéért.” A népszerű Max Linder új alakítását mutatja be a „Leány-néző” című vígjátékkal. Pompás francia bohózat „A kitízott jutalom.” Ezenkívül két természet utáni felvétel a „Keleti sport” és „Normandia kikötője.”

*** Szerencsétlenség egy gyárban.** Csiptor Jantak 20 éves szeszgyári munkás, a Berger-féle szeszgyárban az élesztő készítésnél volt elfoglalva, hogy rövidítse utját egy kovászos-kádat akart átugrani, azonban a lába megakadt a kovászos-kád oldalába, minek következtében beleesett a kovászos-kádba, amelynek tartalma forró volt s mind két kezét és lábát összeégette. Beszállították az izr. kórházba.

* **Elfogták a fiumei cápát.** Fiuméből írják: A minden évben felbukkanó fiumei cápát ez évben végre mégis sikerült elfogni. Napokkal ezelőtt jelezték már, hogy a Quarnerói-öbölben egy jól kifejlett cápa végez uszógyakorlatokat. A halászok üldözöbe is vették; tegnap reggel aztán örömmel jelentették, hogy a fiumei cápa igazi cápa és hogy megfogták. A Kirsich-féle halászati vállalat két halásza volt a szerencsés cápavadász, a kik Cirkvenica mellett fogták el a szörnyeteget. A fiumei hivatalokban felvették a legújabb quarnerói vendég-nacónaléját, megállapították, hogy zászlós cápa és hogy elég jól táplált, körülbelül 3 méter hosszú és több mázsa súlyú. A cápát a fiumei halcsarnokban tették közszemlére. Az elfogott cápa állítólag nem egyedüljött vendégszerepelt a Quarnerói-öbölbe, hanem egy társával. A halászok ugyanis azt mondják, hogy az öbölben még egy 6 méter hosszú cápa cirkál. Most ezt is keresik.

* **Elvágta a vonat.** Kába Pável 52 éves kisenjő napszámos a múlt éjjel a venencei állomáson felült, hogy Szakadára utazzék. Az utolsó pillanatban vette észre, hogy 6 Szakadára érkezett, lesietett a vasuti kocsiából. Előtte egy ismeretlen egyén felakart szállani, ami őt még inkább akadályozta a leszállásban. Panyókára akasztott szumánja beleakadt a fellszálló kaszájába, minek következtében leesett és a már induló vonat alá került a lába, amelyet szétzúzott a vasuti kocsik kereke. Beszállított a sérült a biharmegyei közpórházba.

* **Csöd.** A nagyvárad kir. törvényszék, mint esőbíróság tegnap elrendelte a csődöt Konh és Stern zöldfa-utcai nagykereskedő cég ellen. Tömeggondnok Keledy József ügyvéd, a helyettese dr. Berkes Imre. Bejelentési határidő: augusztus 9, a felszámolási tárgyalás aug. 16-án lesz.

* **CSODASZÉP,** friss, idejü termésű csemegezőlő! Őszibarack, cukordinnye, ausztráliai idejü alma, friss paradicsom stb. Kötő hegyi borok, kőbányai szalon és maláta sörök. **MERTZ NÁNDOR** csemege üzletében, Körös-utca. Telefon 448 sz.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét a **most megnyitott Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Méréselt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

x **Különlegességi** cukorka- és csemegeüzlet csak egy van városunkban, a **cukorka bonbonnière** a Bémer-téri korzón, hol sem kávé, sem fűszer szag nem járja át a cukorka és csemege különlegességek ízét. Ezért mindenkinek saját érdeke egészségi szempontból is, hogy szükségleteit ott szerezze be. Finom kiszolgálás és olcsó ár. Tisztelettel **Benedek Testvérek** tulajdonosok.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut. 20. (Lévai M-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a leggyorsabbtól a lediszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap hívásra azonnal megjelenek.

x **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elégans felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán,** passagó-kapu mellett.

* **Ingatlan eladás.** Nagytelek y-utca 31 ezám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x **Utások,** Félix- és Püspökfürdőbe menni szándékozók figyelmébe ajánljuk Serác Aurél sörcsarnokát (Váradvelencei állomásnál) hol a közönség kényelmére modern nyári fedett terrasszok állanak rendelkezésre, amelyekben naponta frissen csapolt Dréher-sör és dupla maláta sör, kitűnő borok, izletes hideg és meleg itételek kaphatók.

x **Szenzáció a Korona kávéházban.** Ma és minden este a Korona kávéházban egy országos hírnevű női zenekar hangversenyez a legújabb ének és zeneszámokkal naponta változatos műsorral. **Biró Irénke** és **Báthory Adél** karmesternők vezetése alatt, a társulat tagjai elsőrangú erőkből van összeállítva u. m. **Biró Irénke** csellóművész, **Kóváry Józsa** priménekesnő, **Báthory Adél** zongoraművész, **Földes Lili** kitűnő harmonista, **Füredi** nővérek dob és hegedő művésznők és **Várady Franciska** nagybőgősnő, a társulat magánzámokkal is szórakoztatja a n. é. közönséget, a hangverseny kezdete este 8 órakor. Szabad bemenet. Szives párfogást kérnek **Biró Irénke** és **Báthory Adél** karmesternők

x **A Betfiai barlang titka** már fel van fedezve, de az is nyílt titok, hogy játékot, ajándéktárgyat és egyéb bazárcikket a legjobban a **Párisi bazárban** a Sas alatt lehet vásárolni.

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szörme és plüs kabátokat, szőnyegetek stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt **Hatvany** és **Szentmiklósy** szűcsök, **Nagy Sándor-u. 1.**

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyógyító gépek készítője. Nagyváradon, **Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt,** ahol villany erőre berendezett műhelyében készít mindenféle fém-ecsiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

x **Szandál** 20—25 számig 2 korona; 26—28-ig 2 K 60 f., 29—34-ig 3 K 20 f., 35—42-ig 4 K., Vászón cipő 35—42-ig 1 K-tól kezdve szürke és barna szarvasbőrből, női fél cipő 6 kor., női parti fél cipők 3 koronától kezdve Feketénél Szent János-utcán, Kispipa mellett.

x **Klein Vilmos és Társa** üzlete ismét megnyitott Rákóczi-ut. 18. Meglepő olcsó és szolid árban szerezhető be finom férfingek a 2—, láb- ravalók 1—, gyermek-kötények —50, gyermek harisnyák —24, 12 drb finom batiszt zsebkendő 3—, férfi és gyermek sapkák már —36 fillértől, női kesztyűk —18 fillértől, vászoncipők —60 ftól. Mindezen kívül kaphatók férfi és női harisnyák, női clott lüster és vászon kötények, férfi és női esőernyők, clott és siffon szoknyák, bőr és acél árak és sétatövek nagyvárad-utca. Nagybőgősnő legújabb öngyűjtöt —50 fillérjével árusítjuk ki.

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automobilforgalmi r.-t.”** itteni fiókja június hó 1-én **Kórház-utca 6. sz. alatt** modernül berendezett, ujonnan épülő **GARAGE ÉS JAVITÓMŰHELYT** nyit meg. A garage és javítóműhely felszerelése és kiállítása minden követelményeknek megfelelő lesz. A társaság eme új vállalkozása automobilita körökben általános meglepedést kelt, annál is inkább mivel Nagyváradon és az egész megyében ily szakszerűen berendezett garage és javítóhely az autotulajdonosok között régen érzett közűséget pótolt.

x **Ismét megérkeztek** elegáns modellkalapok **UJHELYI RÓZA** Rákóczi-utcai üzletébe, finom gyászkalapok és fátýolok is kaphatók. Telefon 130 sz.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a
Rammingeré
színházi és hölgyfodrász
szemben a színházzal.
Telefon 1076. Telefon 1076.

x **Erdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse **Biró László** és **Tsa** uri-, női- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak, modern szabás, elsőrendű munka **Sal Ferenc**-utca 17. Telefon 832 sz.

x **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalomba hozott **harisnya és keztyű cikkek**en, amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztyű áruháza árusít Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

* **Kossuth-utca 12. sz. ház** emeletén háromszobás utcai lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

* **Hölgyek kényelmére** bevezette a telefont, hogy a fürdő szezonra gyorsabban lehessen hölgyeinknek a megrendeléseket feladni a **Mille Juliette** fűző-teremnél Nagyvárad Színház-u. 4. Emke mellett. **Készít:** legújabb divatu fűzőket, haskötőt, melltartót, egyenestartót stb. **Allandó nagy raktár fűzővédőkben.** Telefonszám 827.

Olcsó gyógykurák itthon.

Idegesség, gyomorbelzavarok, gyengeségi állapotok gyógyítása edző vizgyógymódokkal Nőibajok, szivbajok, érelmeszedés ellen szénsavas fürdők, moor, sósfürdők.

Nem kell okvetlen gyógyfürdőbe utazni, mert Nagyváradon is tarthatók a gyógykurák.

Dr. Rácz Ödön sanatóriumában

Szilágyi Dezső-u. 7. Telefon 639. Bejáróknak egész nap nyitva. Benlakóknak olcsó pensio.

Értesítés.

A mai naptól kezdve házhoz szállít a **Schlauch-téri kiosk** mindennap **jeges-kávét** és **fagyaltot**, kisadag fagyalt **24**, nagyadag fagyalt **30** és **jegeskávét 30 fill.** Megrendelések naponta bármely órában el lesznek intézve. **MAGYARI BÉLA** hírneves cigányzenekara szórakoztatja a n. érd. közönséget ünnepek és vasárnap.

Valódi **Chassala szandál- lok,** amerikai **tennis cipők** és szabadalmazott **tennis ingek** kizárólag

REICHARD áruháza

cegnél kaphatók.

Engel Dezső

vizsgázott fogtechnikus

Lakását Bémer-térre (EMKE kávéház emeletére) helyezte át.

**Utazó bőröndök,
utazási czikkeket
legjobban és leg-
olcsóbban**

**STERNBERGNÉL,
Szent László-tér 2. sz.**

**OCCASSIO ELADÁS
a tavaszi idényre**

**Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében**

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

Vigyázat!!

**DIÓSY SOMA
(DIÓSY MISKA)**

CIMFESTŐ, ZOMÁNC Tábla KÉSZÍTŐ

EMKE és PANNONIA KÖZT

ROSENZWEIG MIDERES MELLETT VAN

TELEFON 839 SZ.

MULATSÁG

**Az állami törvényhatósági al-
tiszték és szolgák országos nyugdíj-
pótló egyesületének nagyváradi helyi bizottsága által 1913. évi július hó 6-án tartott tánevigalom alkalmával a jótékony célra alábbi kegyes adományok és felülfizetések folytak be:**

20 koronát: Gróf Széchényi Miklós. 10—10 koronát: Gabriely L., D. L. J., Baranyai András, Báró Szentkereszthy Zsigmond. 6 koronát: G. S. 5—5 koronát: Dr. Morvai és Szintai, Egyes. B. Kp. takarékné, Bm. takarékné, Dr. Perczel Adolf, N. V. takarékné, Kecskeméthy István, Dr. Mihály Lajos, Keszthelyi Zoltán, Verner Kálmán, B. K., Gy. F., N. N., V. K., Balogh N., Premontrei rend. 4—4 koronát: K. J., Dr. Várnai és Lévai, Pally Lajos, Jancsovits Jenő, Dr. Fássy Lajos, Biszterczky Iván, Dr. Zigre Miklós, Dr. Hajdu és Dr. Csoma, Alt. takarékpénztár, N. V. hitelbank, Fazekas Márton. 3—3 koronát: Dr. Árdeleán Jusztin, Polgári takarékné, Agrár takarékné, Dr. Markó Miklós, Dr. B. J., Dr. Imrik Péter, Fekete József, Molnár Géza, Dr. Dániel Lajos, Dr. Csujok Béla, Tóth Imre, Jankovits Tihamér, Bartos Elemér, B. N., Peiser Károly, Keszte István. 2—2 koronát: I. S. Z., Dr. Fráter Imre, Dr. Seregély Mihály, Dr. Mártonffy Bogdán, Dr. Thury Kálmán, Dr. Baróthy Pál, Dr. Rozvány Jenő, Dr. Wavrek Kálmán, Dr. Steiner Sándor, Dr. Dénes Sándor, Dr. Fráter Pál, Dr. György Ernő, Dr. Sebő N., Dr. Németh Ferencz, Sztachó Károly, Székely Sándor, Dr. Fráter Barnabás, Fráter Jenő, Szunyogh N. Lízka Gyula, György László, Udvarhelyi Béla, Balogh Elemér, Dr. Gyöngyösy István, Dr. Ficzek Emil, Molnár Imre, N. N., Nagy Lajos, Fráter Kálmán, Dr. Kovásznay M. Palánkay Károly, Dr. Halász Zsiga, Dr. Petroczy N., Dr. Révész Gusztáv, Dr. Jákó Gyula, Kiss András, Medvigy István, Dr. Miskovszky Jenő, Csérbu János,

Kenéz Sándor, Dr. Móró Pál, Farkas István, Dr. Olasz Béla, Gálbory József, Jakab Mihály, Dr. Menyhért János, Dr. Urszini János Istók Zoltán, Dr. Adorján és társa, Harmathy Károly, Dr. Bajor Kálmán, Geleta Géza, Dr. Szegedy Lajos, Böhm Jenő, Lehoczky N., Bajor Antal, Kepecs Miklós, Schütz Józsefné, Frölich J. és Gy., Dr. Lengyel Zsigmond, Dr. Vass Ödön, Dr. Zina és társa, Dr. Róz József, Kadar Elek, Dr. N. N., Dr. Fleiser Lajos, Dr. Kabos Béla, Dr. Adorján Emil, Dr. Steiner Ernő, Dr. Lázár Aurél, Dr. Brok Alfréd, Dr. Fleiser N., Dr. Fekete Béla, Dr. Fekete Ferenc, Dr. Stern László, Dr. Thury László, Dr. Gyémánt Jenő, Almásy Lajosné, Dr. Somogyi Ödön, Dr. Kiss Döme, Dr. Fehér Bandi, Sweichger Ede, Dr. Szilágyi Géza, N. N., Dr. Soor Dezső, Dr. Grósz Imre, Dr. Bösztörményi L., Leszámitoló bank, Magyar bank részvénytársaság, Dr. Szunyogh Pál, Blájer Imre, Berkes József, Dr. Koczó Jenő, Dr. Békésy Jenő, Dr. Pelle János, Dr. Halász Miksa, ifj. Popper József, Belvárosi Népbank, Marcsó Kálmán, Sándor Lajos, Szabó János, Engel Mihály, Kriskó István, Mészáros Gáspár. 1—1 koronát: Biró István, Dián István, Gurzó István, Kasoly Lajos, Jeney Pirokska, Nagy Bertalan, Bródi Sándor, Nagy N. N., Frankó István, Bogya Mátya, Nagy Mihály, Dull Zsigmond, Buday Dániel, Kimpál Gábor, Kelepecz István, N. N., N. N., Dr. Barna N., Dr. Tóth N., Dr. Somogyi István, Dr. Kovács Zsigmond, Dr. Papp Károly, Bondár Ferenc, Jablonszky Emil, Buló N., Dr. Molnár Imre, Juricskay Barna, Herigh Sándor, Riskó József, M. M., Senkenger N., Krisztián Pál, Mertz József, Pográc István, Niesner Aladár, Herczeg Vilma, Movák János, Cseh József, Losonczy Géza, Szőke József, Temleitner György, Csetele N., Nagy József, Czeglédi István, Hand Andorné, Salgó testvérek, Dr. Eri N., Dr. Pojnar N., Váli Zoltán, Szőke Adolf, Katona Béla, Pánlya N., Nagy Gedeon, Vértési Bernát, Pojnar Ferenc, Ginzeri Kálmán, G. Szabó István, Kerek Géza, Tóth Albert, N. N., Kránczly Kálmán, dr. Feldmann N., Dr. Márta Sebestyén, Bosnyák Gergely, Dr. Aliquänder, Dr. Nagy Mihály, N. N., Dr. Földes M., Korcsmáros Sándor, Faragó Sándor, dr. Ney Pál, Dr. Goldberger, Dr. Boros, Oliv. név, Vámos Mihály, Bánk György, Dr. Friedländer, B. G., Szacsavay N., N. N., Dr. Rokszin N., Fábri N., Nagy István, Dr. Weiszberger, Dr. Réti, Dr. Markovits, N. N., Dr. Gáspár, Dr. Kaczián Kálmán, dr. Medvigy M., Kovács József, Szöllösy Gyula, Dr. Szarka Sándor, Váradai Imre, Laszki N., Szabó Zs., N. N., Zakó János, Szilágyi D., Moldoványi N., Gyenge Béla, Kolb Géza, Dr. Tóth Imre, Tóth Béla, Patzkó A., N. N., N. N., Hermann Aladár, Jaczkovits Gy., Marosi E., Dr. Szolnok J., Seres Barna, Dr. Pojnar Sándor, Dr. Bazala Béla, N. N., 60 fillért: Tóth Ferenc, Horváth Lajos. 50 fillért: Guthi Mihály, Vas Ferenc, Nemes Zsuzsanna, Stor Zsuzsanna, Karper József, N. N., N. N., Garai Géza, Rozsly I., Koromföld Ferenc, Akhadesz N., Kovács Géza, N. N., Zeke Ferenc, Szűcs József, Varga József. 40 fillért: Balogh J. Szöllösi Lajos, Márk Ferenc. B. I. 20 fillért: B. B.

IGAZSÁG- SZOLGÁLTATÁS

**§ Büntény vagy szerencsétlen-
ség? Váraduzsopá községben meghaltak Pelle György és Kurpás Mária vadházasságban élő házastársak. Mindketten egyforma tünetek közt betegedtek meg. A halottkém is gyanus körülményeket konstatált és megtette a jelentést a nagyváradi kir. ügyész-
ségnek, amely a nyárlói és a váradlesi csend-
őrséget bizta meg a nyomozással. A nyomozás eredményétől függ, vajjon felboncolják-e a hullákat, mert minden körülmény arra vall, hogy a két ember büntény áldozata lett.**

TÁVIRATOK

**Fejedelmi adomány az új gk.
egyháznak.**

Budapest, jul. 25.

(Saját tud.) Lovag Pásztor Arkád pápai titkos kamarás 1 és fél milliót érő szatmármegyei vagyonát a hajdudorogi új gk. egyháznak hagyományozta.

A monarkia intelme.

Bécs, július 25.

Ma az atheni és belgrádi osztrák és magyar nagykövetek határozott hangú jegyzéket adtak át a két kormányoknak. A jegyzékben a monarkia erélyesen felszólítja a két államot, hogy nyomban szüntessék be az ellenségeskedést, ellenkező esetben nyomatékosan fog fellépni. A monarkia e felszólítását Romániával történt megállapodás alapján tette.

Ujabb kolera Temes megyében.

Temesvár, jul. 25.

Az alispán ma egy ujságírónak azt mondta, hogy az eddigi három koleraeset még egygyel növekedett. A betegek közül egy már meggyógyult. Az alispán beszéde közben lépett be a hajdu, aki táviratot adott át. Ebben azt jelentették, hogy Keveházán Konstantin Augela 50 éves napszámosnő koleraiban megbetegedett. A Duna vize meg van fertőzve. Mindenütt nagy óvintézkedéseket fogantatosítottak.

Carmen Silvia szavai.

Bukarest, jul. 25.

Ma a román királyné a hadba induló katonasághoz beszédet intézett. A királyné többek között a következőket mondja:

— Örvendjete a győzelemnek, de ne feledkezzetek meg, hogy civilizált hadsereg vagytok.

Oroszország készülődik.

Bukarest, jul. 25.

Románia felőli orosz határon nagy csapat összehívásokat eszközöltek az oroszok.

Mindenkit lemészárolnak.

Szófia, jul. 25.

Mint hogy a török csapatok, amelyek Bulgária területén nyomulnak előre és közben mindenkit lemészárolnak és mindenkit elpusztítanak, Karapesáig jutottak előre, a lakosság páni félelemben menekül előlük.

Visszaverték a szerbeket.

Köln, jul. 25.

A „Köln. Zeitung“ jelenté: Kocsanánál és Egri-Palánkánál kétszáz ezer szerb áll harcban. A szerbek heves rohamot intéztek a bolgárok ellen, akik azonban meg-

tartották hadállásaikat. Trintól nyugatra egy erős bolgár hadtest visszaverte a szerbeket és behatolt a Morova völgybe.

Románia Szerbia ellen.

Bukarest, jul. 25.

A szerb sereg meg sem áll Szófiáig. A belgrádi hadvezetőség utasította a katonaságot a Szófiába való bevonulásra. Az értesítés vétele után a román hadvezetőség is utasította csapatait, hogy vonuljon előre Szófia felé. Az esetben, ha a szerbek és bolgárok között ütközetre kerülne a sor, a román hadseregnek az lesz a feladata, hogy a feleket az ütközettől távoltartsa.

Bukarest, jul. 25.

Ha a szerb hadsereg Szófiát megtámadja, a román katonaság azonnal akcióba lép és a bolgárok védelmére kél.

A román hadsereg minden valószínűség szerint bevonul Szófiába, ez azonban barátságos jellegű lesz. A román hadseregnek utasítása van a szerb és török hadseregnek Szófiába való bevonulását megakadályozni.

A rendőrök és szüffrazsettek.

London, jul. 25.

A szüffrazsettek a Caxton-Hallban tartott gyűlésük után Lawrence szüffrazsettvezér vezetésével a parlamentbe vonultak, hogy Mac Kenna miniszternek memorandumot nyujtsanak át határozataikról. A parlamentet őrző rendőröket a tömeg ártalmatlanná tette és bevonult a Westminster palotába. Itt beszédeket kezdtek mondani, mire rendőröket küldtek, hogy az előcsarnokot óvatosan ürítsék ki. Erre nagy verekedés kerekedett. A kívül álló tömeg megrohanta a rendőrséget, a melynek helyzete veszedelmes kezdett

lenni. Végre nagyobb rendőrcsapat jött segítségül és így sikerült a tömeget eloszlatni. Lawrence-t és több szüffrazsettet letartóztattak.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Októberi buza	— — —	11.61
Buza 1914. áprilisra	— — —	12.15
Októberi rozs	— — —	9.20
Juliusi tengeri	— — —	—
Aug. tengeri (1913)	— — —	8.11
Tengeri 1914 májusra	— — —	7.37
Októberi zab	— — —	8.34

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	816.50
Osztrák hitelrészvény	—	619.50
4%-os koronajáradék	—	81.10
Osztr. magy. államv.	—	694.—
Jelzálogbank	—	415.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	507.—
Hazai bank	—	279.—
Magyar bank	—	537.—
Keresk. bank	—	3613.—
Rimamurányi	—	690.—
Salgótarjáni kőszén	—	748.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	102.3—
Közuti vasut	—	636.50
Városi villamos	—	357.—
Adria	—	533.—
Atlantika	—	—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a **Wolfram lámpák**

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

í v l á m p á k

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

VIGADÓ
mozgóban

ma szombaton és
holnap vasárnap

szenzációs képek bemutatása

Nagy sláger kép:

Nővére becsületéért.

Amerikai dráma 2 felvonásban és a 2 órás műsor.

Előadások már d. u. 3 órától.

Jegyek tőzsdékben is kaphatók.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes

pénztárszekrények (safes) bérbeadása. Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített safe-deposit osztályunkban különféle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

Melocco Péter cementárugyár és építés vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfióktel: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölit és vasbetetes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkö- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakzerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

NYÍRIBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kényelket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Wagner a „HANGSZER-KIRÁLY”

országszerte elismert elsőrendű hangszerárúházában Budapest, József-körut 15.

Fényképes árjegyzék ingyen. — ÖVÁS: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Meglepő újdonság!

FACIMBALOM

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A Facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabokból áll és a mellékelt verőkövekkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkövekkel, tokkal és mesés ajándékkal csak 6 korona.

A Szent László-nyomdában

az egyházmegyei főtanfelügyelőség által a róm. kath. népiskolák számára összeállított minta szerinti

Heti órarend-ek

már kaphatók és pedig:

- A) teljesen osztott iskolák számára (minden egyes osztály külön-külön) dbja 16 fill.
B) részben osztott (két osztály együtt) iskolák számára 20 fill.
C) részben osztott (három vagy négy osztály együtt) iskolák számára 20 fill.
D) csztalan (hatosztály együtt) iskolák számára 20 fill.
- A megrendelésnél a fentebbi megkülönböztetések és az egyes csoportok szerinti példányszámok pontos feltüntetését kérjük.

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagyvárad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményű

sérv kötéit,

szuzpenzorionok feesken-dők és betegápolási cikkeit, u. m. egyenestartók, hashótok, ágytálak, bidég,

anatómiai

sérvkötők,

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és mű-

végtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkek. Külön próbaterem női és férfi kiszolgálásra. Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árengedmény.

Szent László (Püspök) Gyógyfürdő

Nyári gyógyhely Nagyvárad mellett Európai hirtű 41° C. meleg természetes hév víz.

Javalva van, az ürületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi loboknál, csonttörések és visszamaradt vastagodásoknál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek, vesekövek eseteiben, májbajoknál, végre női bajoknál. Állandó fürdő orvos. Különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák árai K 1'60-tól K 8-ig váltakoznak. Gyógyterem hirlapokkal, zongora könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép

Kényelmes vasuti összeköttetés.

kilátással. Sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben és fenyvesben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis. Tükör- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve. Modern uszoda uszás tanítással és homokkurával. Legszebb kiránduló hely. Elsőrendű zene. Kitünő konyha. Villanyvilágítás. Telefon, interurbán.

Dancs István.

Prospektust kívánatra küld a bérlőség.

Anna-bál a Félix-fürdőben!

Örömmel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a szokásos

Anna-bált

folyó hó 26-án szombaton fogjuk megtartani, melyre a **vigadai vágyókat tisztelettel meghívjuk**. A bál alkalmával tombola és tűzijátékot rendezünk. A tánc kezdete este 9 órakor. Belépti-díj 1 korona.

A rendezőség.

A jó bornak nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitérő saját termésű borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **A honensek naponta felvételnek.**

LEGOLCSÓBB

és legjobb bevásárlási forrás

özv. **Kádár János**-né
elsőrangu fűszer- és csemege kereskedése.

Mindenféle gazdasági cikkek, kötőhárts, kékkő, auto- és gépolajok és **auto-benzin nagy raktára ::**

Ha nincs megelégedve szabójával, mert drága vagy rosszul szab vagy nem pontos. szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujjat készítenek. Valódi angol szövetek.

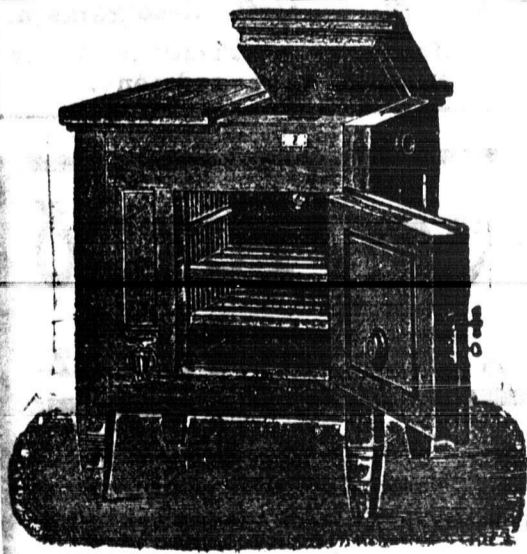
Helyi és vidéki telefon 980.

LÉVAI MÁRTON

r.-t.

sírkőraktára és
köfaragó telepe

Nagyvárad
Rákóczi-u. 20.

ÉGSZEKRÉNYEK | kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, **FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK** | asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek
vaskereskedésében
Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.